

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 6

Didaktický posudek programu

I.

Příjemce	MICHAEL - Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s. r. o.
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008286
Název projektu	Podpora učitelům
Název vytvořeného programu	Odborný cizí jazyk - Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Podnikání ANJ – B1
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	3. ZoR

II.

1. Celkové zhodnocení programu

a) *Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?*

Název programu Odborný cizí jazyk – Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Podnikání ANJ – B1 je jednoznačný a srozumitelný, vyjadřuje jak obsah, tak cílový jazyk a jazykovou úroveň programu dle deskriptorů Společného referenčního rámce pro jazyky (SERRJ).

b) *Odpovídá program popisu oborového bloku, který příjemce uvedl pro zpracování v žádosti o podporu? Odpovídá obor, jazyk a úroveň výukové sady pro žáky, která je součástí programu pro učitele, specifikaci daného oborového bloku v popisu aktivity č. 6 v kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Program popisu Oborového bloku č. 6, s oborovým zaměřením Ekonomika a administrativa (32.) odpovídá specifikacím dle Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část. Sada obsahuje 16 témat z dané odbornosti, každé téma zahrnuje sadu předepsaných materiálů – počet textů, cvičení, obrazového materiálu, pracovních listů, aj. Při volbě zaměření je na digitální platformě obor nazván pouze Ekonomika, nikoliv Ekonomika a administrativa, což ovšem nebrání v porozumění a orientaci v tématu.

c) *Je jasně stanoven cíl programu?*

Ano. Hlavní cíle všech programů jsou zveřejněny na platformě v sekci Projekt – vedou k zavedení a následnému používání efektivních forem výuky pro výuku odborného cizího jazyka. Vzdělávací cíle jednotlivých témat odbornosti jsou definovány vždy v úvodní kapitole věnované tématu v krátké anotaci v jazyce českém, a jsou dále popsány v anglickém jazyce, k popisu jsou vhodně zvolena aktivní slovesa. Cíle jsou vhodně provázány se sebehodnocením/autoevaluací v závěru každého tématu (v jazyce českém).

d) *Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?*

Dosažení vzdělávacího cíle celého programu je reálné – učitelé získají v přehledné digitální platformě sady pro výuku odborného anglického jazyka. Cíle stanovené v jednotlivých tématech jsou dosažitelné za pomoci proškoleného pedagoga, který své žáky programem provede a bude jim nápomocen při zvládnutí vzdělávacího cíle.

- e) *Je vzdělávací cíl stanoven v souladu se specifikací aktivity č. 6 – viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Ano.

- f) *Odpovídá stanovený vzdělávací cíl programu potřebám pedagogické praxe?*

Pojem odborné vzdělávání zahrnuje např. podle Skalkové (2011) systém vědomostí a dovedností, které jsou nutné pro vykonávání určité oblasti pracovní činnosti, zaměřuje se tedy na výkon určité kvalifikované práce. Výuka cizího jazyka by tedy i na SOŠ a SOU měla zahrnovat výuku odbornému cizímu jazyku, avšak ve skutečnosti je tato výuka v mnoha případech realizována omezeně, např. z důvodů nižší časové dotace, či přípravy ke státní maturitní zkoušce u maturitních oborů. Série analýz NÚV (Trhlíková, 2014, 2016, 2017 a další) jasně ukazuje, že jak absolventi učebních, tak maturitních oborů hodnotí své znalosti cizího jazyka nejméně pozitivně. Zvyšování jazykových kompetencí je více než potřebné pro připravenost žáků k uplatnění na trhu práce nejen v ČR, ale i v zahraničí.

- g) *Je jasně stanovena cílová skupina?*

Ano. Primární cílovou skupinu tvoří učitelé cizího jazyka na středních odborných školách a učilištích v ČR – týká se tedy učitelů působících v úrovni středního (vyššího sekundárního) vzdělávání (ISCED 3 dle Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání, 2011). Sekundární skupinou jsou samotní žáci SOŠ a SOU.

- h) *Odpovídá obsah a pojetí programu pojetí a specifikaci aktivity č. 6 ve výzvě – viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Ano.

- i) *Odpovídá stanovená hodinová dotace programu pro učitele obsahu a cílům programu? Je dodržena minimální hodinová dotace programu pro učitele v popisu aktivity č. 6 v kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část? Tvoří distanční část programu pro učitele minimálně ½ programu? Odpovídá struktura výukové sady požadované hodinové dotaci?*

Časová dotace programu byla dodržena. Distanční část programu pro učitele tvoří přesně polovinu programu – 12 hodin prezenční školení a 12 hodin e-learningová část. Struktura výukové sady odpovídá požadované

hodinové dotaci, tj. 32 vyučovacích hodin. Je možné, že některá témata budou vyžadovat vyšší hodinovou dotaci, případně návaznou samostatnou práci doma (pracovní listy).

- j) *Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Ano.

- k) *Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Ano.

- l) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část? Odpovídá struktura výukové sady pro žáky specifikaci v aktivitě č. 6, obsahuje výuková sada všechny části v rozsahu, který je popsán v aktivitě č. 6, jsou dodrženy všechny zde uvedené podmínky pro tvorbu výukové sady pro žáky – viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Program je tvořen tzv. Rozpracovaným obsahem programu (3 tematické bloky), Metodickou částí (3 bloky) a Přílohami. Program obsahuje v digitálním prostředí sadu s 16 tématy z dané odbornosti a je rozpracován dle požadavků Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část. Téma obsahuje vstupní text, který je v některých případech s ilustračními obrázky, slovní zásobu k tématu – lze doporučit abecední řazení jednotlivých anglických slov a výrazů, minimálně tři cvičení k procvičování, 2 tematické obrázky k popisu, kde je vhodně odkazováno na časovou dotaci společné části ústní maturitní zkoušky (popis 1,5 min, srovnání 1 min, vyjádření názoru 1,5 minuty). Videonahrávka je součástí sady, není však vždy pořízena na autentickém pracovišti. Velmi kladně hodnotím přístupy k formativnímu hodnocení zvládnutí jednotlivých témat, od grafického vyjádření emotikony, až po slovní autoevaluaci technikou nedokončených vět. V českém prostředí autoři reflektují potřebu sumativního ohodnocení výkonu (co bych si dal za známku), avšak doprovázejí ji slovním komentářem.

- m) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?*

Ano.

- n) *Proběhlo ověření výukové sady a programu pro učitele dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?*

Ano.

- o) *Jsou součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi a Zpráva o ověření výukové sady v praxi – aktivita č. 6 (viz vzory na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zpracovány poznatky z ověření programu i výukové sady v praxi?*

Součástí finální verze programu je Zpráva o ověření programu a výukové sady v praxi. Zda byly do finální verze programu zpracovány poznatky z ověření v praxi mi není známo.

- p) *Vypořádal a zapracoval příjemce Vaše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vzněsl/a?*

Z převážné části ano.

- q) *Jaké jsou slabé a silné stránky programu?*

Program je výbornou pomůckou pro učitele odborného anglického jazyka na střední odborné škole. Učitel má možnost pracovat jak s audio, tak video materiálem, a dále s připravenými pracovními listy, což mu ušetří mnoho času s přípravou hodiny. Za silnou stránku programu považuji přívětivé grafické prostředí, dále rozvíjení metakognitivních schopností žáků, kdy si sami regulují proces učení např. prostřednictvím online cvičení, případně prací s autoevaluačním formulářem.

Slabé stránky programu spatřuji v míře rozpracovanosti obsahu školení a malé časové dotace v rámci Tematického bloku č. 2 na použití názorně-demonstrační metody pro předvedení jednotlivých kroků práce s programem (v rámci 3. hodiny). Potřeba větší časové dotace je následně vykompenzována možností e-learningu, kdy mohou účastníci v případě dotazů s lektorem komunikovat prostřednictvím emailu. Další slabinou je absence autentických audio a videonahrávek a „kosmetické úpravy“ designu pracovních listů.

- r) *Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vložte slovní hodnocení. Pokud byste měl/a program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).*

Program Odborný cizí jazyk – Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Podnikání ANJ – B1 má velký potenciál stát se vynikající interaktivní učebnicí pro pedagogy v odborném vzdělávání i pro jejich žáky. Tento program chválím a ve shodě uděluji i známku chvalitebnou.

- s) *Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?*

Ano.

- t) *Doporučujete program k realizaci v dalších školách?*

Určitě ano.

2. Zhodnocení programu z didaktického hlediska

- a) *Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu pro pedagogy vhodné?*

Ano. Pedagogové mají k dispozici škálu různých metod, postupů a forem výuky, které si mohou sami vybrat dle svého vlastního uvážení, s ohledem na cílovou skupinu žáků, které vyučují. Prostřednictvím vhodně zvolených metod tak budou naplňovány jednotlivé výukové cíle stanovené na začátku každé kapitoly.

b) *Odpovídají zvolené metody, postupy a formy ve výukové sadě pro žáky dané cílové skupině?*

Ano. Úroveň B1 dle SERRJ odpovídá úrovni státní maturity. Instrukce k jednotlivým cvičením jsou podávány v jazyce anglickém, což je v tomto případě vhodné. K fixaci nové slovní zásoby jsou vhodně zařazovány hry, např. osmisměrky, či „míchačka“, jiné (např. „kufr“) pak vyžadují vyšší kognitivní operace, které mohou některým studentům působit obtíže. Je tedy na učiteli samotném, které aktivity podle své cílové skupiny studentů zvolí. Stejný postup platí např. u forem výuky.

c) *Odpovídá obsah a odborná náročnost programu pro učitele zvolené cílové skupině?*

Obsahová náročnost textové části odpovídá bezesbytku, náročnost audionahrávek kolísá, což je ale pravděpodobně způsobeno mírou odbornosti daného tématu.

d) *Pokud je výuková sada pro žáky na úrovni B1, jsou zohledněny požadavky, které jsou na žáka kladeny u ústní části společné maturitní zkoušky v části č. 3 a odpovídá sada relevantnímu katalogu požadavků ke společné části maturitní zkoušky?*

Tato výuková sada je pro úroveň B1 a je zde vhodně zapracován požadavek společné části MZ ve cvičeních pro popis obrázků. Metodika i doporučená časová dotace pro toto cvičení je shodná.

e) *Jsou ve výukové sadě pro žáky zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?*

Pro skupinu žáků na úrovni ISCED 3 je zde ve velké míře zmiňována návaznost na jejich uplatňování na trhu práce, a zároveň se některé části programu věnují důležitým schopnostem pro budoucí profesní dráhu (komunikace, rozhodování, průběh obchodního jednání atd.).

f) *Jsou v programu pro pedagogy zvoleny z hlediska andragogiky odpovídající formy výuky?*

Pedagogové samotní jsou v rámci prezenční části programu podporováni ke skupinové práci, např. cenné bude sdílení zkušeností s ostatními kolegy, k individualizaci a personalizaci své práce s programem (např. online dotazníkem). Velmi přínosné může být i formativní hodnocení práce s programem v rámci druhé části prezenčního školení.

g) Je v programu pro učitele a ve výukové sadě pro žáky zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?

Motivace žáků je zvyšována stálými odkazy na relevantnost programu a výukové sady – k jejich současnému odbornému zaměření a k jejich budoucímu uplatnění na trhu práce. Nejedná se v žádném případě o kvanta nerelevantní slovní zásoby, ale živý jazyk, který v budoucnu využijí. Mezi hlavní motivační faktory pro učitele lze řadit připravené digitální prostředí se zásobou cvičení a úloh k tématu, připravené pracovní listy a metodické a didaktické postupy pro úspěšnou realizaci výuky.

h) Jsou využity vhodné aktivizační metody?

Samotné online prostředí je pro nastupující generaci vysoce aktivizační, možnost práce „online“ je žádaná a zajímavá, jde o inovační prostředí. Metody ilustrační, názorně-demonstrační rozhovory, aj. jsou příslibem vystoupení z žákovy komfortní zóny školní lavice a zájmu o proces učení.

i) Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky?

Didaktické pomůcky jsou zvoleny vhodně, je možné sekundárně obohatit o pomůcky k formativnímu hodnocení v rámci hodiny.

j) Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?

S ohledem na cílovou skupinu pedagogů je metodika programu zpracována dostatečně, popis je přehledný, nabídka metod, forem a aktivit široká. Bylo by vhodné se po určitém období používání programu sejit k reflexi, případně více rozpracovat ty metody a formy výuky, které se ukáží jako nejefektivnější.

- k) *Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.?*

Baterie příkladů dobré praxe, poznatky z ověření v praxi, revize odborných textů – viz bod j. Program vždy obsahuje seznamy doporučené literatury i klíče k listům úkolů.

- l) *Obsahuje program didaktické materiály pro učitele pro případnou vlastní úpravu dle potřeb cílové skupiny?*

Didaktické materiály jsou k dispozici ke stažení ve formátu .pdf, prostor pro úpravu vzhledem k úrovni cílové skupiny je ponechán např. ve cvičeních samostatného mluveného projevu.

- m) *Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?*

Program je velmi dobře postaven, témata aktuální, s vhodnou slovní zásobou. Program vybízí k postupné a promyšlené realizaci dílčích cílů a obsahu výuky, umožní žákům vykonávat různorodou činnost v rámci celé třídy, ve skupinách i formou individualizované práce. V neposlední řadě otvírá prostor k sebehodnocení a zodpovědnosti za vlastní rozvoj profesních kompetencí v oblasti cizojazyčné výuky.

Případné další komentáře/poznámky k programu

Nejsou.

Potvrzují soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, se specifikací aktivity č. 6 a s požadavky na výstupy aktivity č. 6, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je včetně výukové sady pro žáky, která je součástí distanční části, zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Jana Mužíková, Mgr.	11.11.2019	

